

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

ÉRIC FOTTORINO

Dezmierdare de catifea

Traducere din franceză și note de
Marie-Jeanne Vasiloiu

Editori:

Silviu Dragomir

Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:

Magdalena Mărculescu

Coperta colecției:

Faber Studio (S. Olteanu, B. Hațeganu, D. Dumbrăvician)

Imagine copertă: GULLIVER, TRADE S.R.L.

Redactor:

Rodica Chiriacescu

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Eugenia Ursu

Corectură: Raluca Goția, Eugenia Ursu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FOTTORINO, ÉRIC

Dezmierdare de catifea / Éric Fottorino ; trad.:

Marie-Jeanne Vasiloiu. - București : Editura Trei, 2010

ISBN 978-973-707-386-0

I. Vasiloiu, Marie-Jeanne (trad.)

821.133.1-31=135.1

Titlu original: *Caresse de rouge*

Autor: Éric Fottorino

Copyright © Editions Gallimard, 2004

© Editura Trei, 2010

pentru prezenta ediție

C. P. 27-0490, București

Tel. /Fax: +4 021 300 60 90

e-mail: comenzi@edituratrei.ro, www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-386-0

Pentru Elsa

I. Azi-dimineată, devreme

Azi-dimineată, devreme, telefonul din biroul meu a început să sune. Agenția era încă pustie. M-am întrebat cine putea să-mi telefoneze la o asemenea oră. M-am gândit la asistenta mea. Dar numărul afișat nu era al lui Mathilde. Am ezitat să răspund. Aș fi vrut să prelungesc acest moment de calm, mai înainte ca tot etajul să se transforme într-un stup zumzăitor.

De când conduc agenția din Bulevardul Gobelins, nu mai am o secundă pentru mine. Începând de la ora opt, responsabilii de caz vin să-și noteze ordinele sau să mă informeze cum merge lucrul la vreun dosar. În cutia asta mare, de sticlă, în care stau, e un du-te-vino neîntrerupt. Unii au nevoie de un cuvânt de încurajare, de câte un sfat. Trebuie să reacționez rapid, să decid, să organizez. Totodată, trebuie să și ascult. Meseria de agent de asigurări este una care te absoarbe cu totul. Trebuie să-i liniștești mereu pe clienți, să-i convingi că e în interesul lor să preîntâmpine toate riscurile existenței, chiar dacă ei se simt la adăpost de pericol. Arhivele noastre vorbesc despre mii de dezastre familiale născute dintr-o furtună sau dintr-o eroare umană cu consecințe cumplite.

Publicul abia dacă ne privește într-o lumină ceva mai favorabilă decât pe portărei sau pe ciocli. Agenții mei știu asta. Iată de ce aștept ca ei să fie mereu prezenți — la modul fizic —, alături de asigurații noștri, atunci când aceștia sunt loviți de vreo nenorocire. Și nu vorbesc despre pagubele produse de țevile sparte și nici despre tăblăria puțin șifonată a vreunui automobil. Mă gândesc la accidente care îi lasă pe oameni fără acoperiș deasupra capului sau imobilizați într-un scaun cu roțile. Consider că acțiunea noastră nu se poate limita doar la plata primelor de asigurare. Astăzi, există prea multe instituții care se mărginesc să trimită niște scrisori impersonale și reci, uneori niște simple e-mailuri, ca să-i sprijine pe sinistrați.

Pe vremea când eu însumi mă ocupam de clientelă, cunoșteam chipurile tuturor celor trei sute și ceva de persoane, care îmi alcătuiau „portofoliul”. Când un agent mă anunță că a înregistrat un nou asigurat cu o poliță multirisc, îl întreb ce vârstă și ce profesie are acesta. Vreau să știu câți copii are, care îi sunt proiectele, la ce dată trebuie să-l întâlnească din nou, nu pentru a-l incita să încheie alte contracte, ci numai cu scopul de a crea o legătură specială. Unii dintre colaboratori se miră de exigențele mele. Peăștia nu-i țin prea mult în agenție. Grupul este îndeajuns de bine cotate în Paris, astfel încât, pe obse-dații cifrelor îi pot trimite să mă caute prin altă parte. Aici, eu nu încurajez activismul. Prefer să-i tratăm cu toată atenția pe cei ce ne acordă încrederea lor. Vreau să le dăm sentimentul că aici, la noi, sunt la ei acasă. „Asigurat = protejat.” Țsta e sloganul nostru și îmi place. Îmi place să-i protejez pe ceilalți, dacă pot.

Probabil că, după prima întrevedere, tinerii confrăți care ies din biroul meu își spun că au dat peste un călugăr-soldat

al capitalismului. Chelia și costumele mele lipsite de fan-tezie contribuie la această imagine răspândită printre an-gajați. Mie însă mi-e perfect egal. Ba, chiar resimt o anu-mită satisfacție. Bunul mers al filialei noastre îmi confe-ră o poziție de nezdrunctat. Centrala n-a formulat nici-odată vreo rezervă în privința metodelor mele, rămase, fără îndoială, din alte vremuri, dintr-o epocă în care so-cietățile erau mai puțin mari, dar și mai puțin fragile și în care cuvântul fiecăruia părea demn de interes.

Mulțumită relațiilor pe care le-am stabilit cu cliente-la de-a lungul anilor, am reușit să acoperim cu asigurări împotriva tuturor riscurilor un număr deloc neglijabil de imobile și nu numai în vechile cartiere ale Halelor sau ale Batignolles-ului. Acum doi ani, i-am urmat lui Pierre Villemiane la conducerea Agenției Gobelins, pe care o deschisese chiar el, în 1976. Înaintea agapei de „încău-nare“, mi-a spus, în acest mare birou cu pereți de sticlă, unde continuă să sune telefonul: „Dragul meu Félix, ai aproape treizeci și opt de ani, vârsta pe care o aveam și eu, atunci când ne-am instalat aici. Am deplină încrede-re în dumneata. Dar te rog să accepți un ultim sfat din partea mea: să nu uiți niciodată că, în meseria noastră, reușita va fi egală cu vigilența de care vei da dovadă. Un singur ochi sărit, și toată această împletitură ți se poate deșira printre degete. Dumneata va trebui să supraveghezi și contabilitatea, și repartizarea polițelor între ramurile noastre de activitate, și estimarea riscurilor. Poți compă-timi, dar asta nu te scutește de obligația de a socoti“.

Prin aceste câteva cuvinte, voia să mă avertizeze că trebuia să las altora ceea ce mă pasionase atât de mult: terenul, oamenii și grăunciorul de sare pe care puteam să-l aduc în viața lor, ca să le-o fac mai ușor de trăit.

La al cincilea țârâit, am ridicat, în sfârșit, receptorul. Un bărbat cu voce ștearsă m-a întrebat dacă vorbește cu Félix Maresco. L-am simțit ușurat când i-am confirmat acest lucru. S-a prezentat: Paul Grunbach. Imediat, în minte mi s-a profilat silueta acestui vechi client cu alură de englez bătrân, proprietar al unui frumos imobil din strada Galande, peste drum de cinematograful unde rulează, de treizeci de ani încoace, *Rocky Horror Picture Show*. Pe vremea când studiam dreptul la Sorbona, mă duceam deseori acolo.

Omul era înnebunit. Cuvintele i se buluceau în gură, nedeslușite și dezordonate. Însira ceva despre o catastrofă, un foc care ardea peste tot, o oarecare Jeanne, niște lumânări și un copil. I-am vorbit cu blândețe. El și-a venit în fire. După aceea, m-a întrebat dacă mă puteam duce acolo.

N-am zăbovit decât ca să-i las un bilet lui Ronald, adjunctul meu, și m-am și înființat la stația de taxiuri din bulevardul Saint-Marcel. De trei luni încoace, am renunțat să mai conduc mașina prin Paris. Și de fumat m-am lăsat. Zece minute mai târziu, taxiul a oprit la capătul străzii Saint-Jacques. Acolo, staționau niște mașini de pompieri, o ambulanță și o mașină a poliției. Intrarea în străduța Galande era blocată. După ce am plătit cursa, mi-am continuat drumul pe jos.

Încă mai ieșeau flăcări pe o fereastră de la etajul al treilea al imobilului. Fațada era înnegrită până la acoperiș. Pavajul străzii gâlgâia de apă, de parcă Sena, aflată în vecinătate, și-ar fi ieșit din matcă. Îmi imaginam câți hectolitri de apă or fi trimis furtunurile de cauciuc înspre foc. Se anunța o zi frumoasă. Cerul era, de pe acum, de un albastru imaculat. Era un cer superb, ca la un țărm de mare.

Pare-se că, anul ăsta, iunie avea să fie însořit. De o parte și de cealaltă a clădirii, se adunase atâta lume, încât forțele de ordine întinseseră niște benzi lungi, roșii, ca să-i țină pe curioși la distanță. În pragul unei uși, o femeie voia să știe dacă erau victime. Vecina ei, care părea mai bine informată, afirma că locatarii nu erau acasă.

Mi-am făcut loc până lângă Grunbach. Îl zărisem alături de un camion cisternă. Un polițist m-a luat la întrebări. I-am arătat legitimația de serviciu, precizând că eu eram agentul care asigurase imobilul. M-a măsurat cu o privire uimită și mi-a făcut semn să trec. Grunbach avea figura răvășită a unui om nedormit. Nu-l mai văzusem de când fusesem promovat la conducerea agenției din Gobelins. Dosarul lui era urmărit de Éric Chabrierie, unul dintre cei mai buni agenți ai mei. Grunbach păstrase numărul telefonului meu direct. În fața gravității dezastrului, avusese, fără îndoială, nevoie să i se adreseze unui om de meserie, pe care îl considera prieten.

I-am strâns mâna în mâinile mele. El mi-a mulțumit că am venit. Pagubele trebuie să fi fost considerabile, dar era îngrijorat mai ales pentru locatara lui. Repeta, cu glasul sfârșit: „Și Jeanne, și Jeanne...” Încercând să-l liniștesc, i-am spus ce auzisem din gura vecinei lui. Mărturiile erau contradictorii. Unii credeau că-i văzuseră locatara ieșind, pe jumătate dezbrăcată, din imobil și luând-o de una singură spre Sena. Alții susțineau că era însoțită de un băiețel, un puști de șapte-opt ani. În casă, nu fusese găsită nicio persoană.

Aș fi vrut să știu dacă pompierii putuseră să intre în apartament. „Unul singur, a spus Grunbach. Cu toată fumața asta a ieșit imediat, negru ca tăciunele.” Și proprietarul avea o paloare îngrijorătoare. L-am liniștit,

făgăduindu-i că o să mergem amândoi la fața locului. Acum, nicio flacăra nu mai linga fațada, care semăna cu gura unui cuptor. Poliția încerca să împrăștie grupurile de gură-cască. În dreptul străduței, niște autobuze pline de turiști își opriseră și ele motoarele, ca și cum priveliștea neprevăzută era o atracție în plus a circuitului de vizite la Notre-Dame.

Pe la ora nouă, căpitanul pompierilor ne-a făcut semn să-l urmărim. Focul fusese stăvilit. După chipul lui Grunbach, mi-am dat seama că ar fi vrut să mă vadă pe mine trecând înainte. Ne-am scos batistele. Pe casa scării, aerul saturat de cenușă era înăbușitor. Ușa apartamentului devastat era deschisă. Am închis-o în urma noastră.

În micul apartament de două camere, unde tot ce nu arse era înecat în apă, domnea o tăcere de paraclis. Tapetele de hârtie colorată se topiseră. Mobilele erau de nerecunoscut. Doar bucătăria, care dădea spre curte, era aproape neatinsă. Căpitanul pompierilor a confirmat că nu fusese nimeni în casă. Proprietarul se întreba unde plecaseră Jeanne și fiul ei și care fusese cauza incendiului.

În timp ce ei doi stăteau de vorbă, eu mi-am scos un mic blocnotes și o cariocă, pentru constatările obișnuite. M-am dus până în camera de alături, fără îndoială dormitorul, la fel de calcinată ca și camera de zi. Nu era ușor să-ți imaginezi că, nu mai departe de ieri, aici își duseseră, în liniște, existența niște oameni care repetau aceleași gesturi în fiecare zi, se uitau la televizor sau se aplecau fără grijă peste marginea ferestrei, respirând aerul serii. Într-un ungher, lângă o canapea extensibilă, din care nu mai rămăsese decât scheletul metalic, privirea mi-a fost atrasă de un obiect strălucitor. Apropiindu-mă, am descoperit o

ramă de metal, căzută din biblioteca prăbușită la podea. Sticla se spărsese în mai multe locuri. De sub ea, se vedea o fotografie cu partea de sus pârlită de flăcări. Tot ce mai rămăsese era doar chipul din profil al unui băiețel, care privea spre locul în care acum se lățea o pată mare și întunecată. Din femeia de lângă el, mama lui, cu siguranță, nu se mai distingeau decât o buclă și un zâmbet larg. Nimic altceva decât un zâmbet.

Am pus rama în nișa prevăzută anume pentru veioză și mi-am continuat cercetările. Grunbach și pompierul veniseră și ei lângă mine. „Poate o fi fost un scurtcircuit, spunea luptătorul cu focul. Sau vreo lumânare aprinsă, de la care a luat foc perdeaua.“ Era prea devreme pentru a ști cu precizie. Grunbach se dădea de ceasul morții, repetând: „Parcă ar fi fost război“.

M-am îndreptat spre bucătărie. Cenușa purtată de valurile de apă trecuse pe sub ușă, lăsând dâre întunecate. Dar pereții de faianță erau neatinși. Șterși puțin cu un burete, ar fi arătat ca noi. Într-un dulap, se aflau, puse vraf, cărți de bucătărie rapidă, albume în culori, care explicau cum să pregătești deserturi amuzante, banana split, mereng cu nucă de cocos, înghețată cu sirop. Am luat, la întâmplare, o carte. Între două foi era, prinsă cu o agrafă, o rețetă de casă scrisă de mână, cu niște litere rotunde, de copil sau de adult care își dă osteneala să fie cât se poate de lizibil pentru un copil. Lângă cărți, stăteau aliniate niște forme minuscule de tarte și câteva ustensile prețioase — un tel, o spatulă de lemn, tijele unui mixer, niște mici vase de pământ cu margini ondulate —, aranjate cu grijă, parcă indiferente în fața sinistrului.

Am auzit vocea proprietarului. „Asta poate că nu are nicio însemnătate — explica el —, dar sunt pete de ceară

cu nemiluita pe mochetă, lângă ferestre, unde atârnavă perdelele. Probabil că Jeanne n-a fost atentă.” L-am întrebat dacă o cunoaștea bine. Am aflat că era fiica unei prietene. Anul trecut, rămăsese singură cu băiatul ei. El închidea ochii atunci când femeia întârzia cu chiria. Era cam depresivă, cam depășită de evenimente, fără un loc de muncă stabil. În toamna asta, o vizitase împreună cu maică-sa. Apartamentul era luminat cu lumânări și nu avea căldură. După ce plecaseră, mama lui Jeanne i-a mărturisit că aceasta nu mai plătea curentul. El a oftat: „Lumânări, cu toată lemnăria asta...”

Căpitanul de pompieri coborâse. Noi am mai rămas câteva momente. Pereții șiroiau de apă murdară. „Chiar că parcă ar fi fost război”, se jeluia Grunbach. Începuse să coboare, la rândul lui, scara. L-am urmat, gândindu-mă că o să mă întorc curând, dar singur.

II. La birou, ziua

La birou, ziua a trecut în liniște. L-am anunțat pe Éric Chabrierie că mă ocupasem eu de incendiul din strada Galande. A părut surprins, dar n-a încercat să-mi afle motivele. I-am spus că Grunbach m-a sunat la telefon, dimineață, devreme, și că ne cunoșteam de mult. În timp ce-i vorbeam, mi-a apărut în minte imaginea fotografiei arse, cu copilul care privea zâmbetul fără chip al mamei sale. La ora șase seara, am plecat ca de obicei, după ce înregistrasem pe dictafon două scrisori. Mathilde se dusesese să-și ia fetițele de la școală.

Pe bulevardul Saint-Marcel, m-am aruncat în primul taxi și i-am cerut șoferului să mă ducă în strada Galande. Vehiculele pompierilor dispăruseră de acolo, lăsând în urma lor niște băltoace mari, bleu-petrol, care se resorbeau încetișor de-a lungul rigolelor și printre bolovanii pavajului. Ajuns la etajul trei, mi-am dat seama că ușa apartamentului sinistrat fusese închisă. Am apăsat pe clanță, am împins cu umărul, am încercat să forțez ușor. Degeaba. M-am hotărât să cobor. La portăreasă, era lumină. Două ciocănituri scurte în geam l-au alertat pe un câine de Pomerania, al cărui cap s-a ivit purtând în

creștet dantela perdelei. O voce bănuitoare a întreat: „Ce doriți?!“ I-am spus că sunt agentul care a asigurat imobilul și că am venit să investighez pagubele. Un picior a îndepărtat câinele, în timp ce o femeie de vreo șai-zece de ani, cu ochi iscoditori, a întredeschis ușa. M-a recunoscut imediat. „Nu erați azi-dimineață cu domnul Grunbach?“ Am aprobat. Ea mi-a dat, fără nicio dificultate, cheile. Câinele se freca de picioarele mele. „Măcar am avut noroc că nu s-a făcut scrum toată casa, mi-a spus, întinzându-mi mănunchiul de chei. Și biata Jeanne, unde s-o fi vârât? Mister!“ Portăreasa credea că, în momentul în care izbucnise incendiul, tânăra era acasă. „Am văzut-o eu când s-a întors cu Benoît, fiu-său. Nu prea se înțelegeau. Se ciorovăiau întruna. Ce-i drept, avea o viață grea, singură, cu puștiul ăsta care-i făcea mereu mutre. Uneori, seara, vecinii se plâneau din cauza ți-petelor lui. Ar fi avut mare nevoie de un bărbat care să-i rupă urechile, vă spun eu.“ Am vrut să aflu dacă își făcuse cineva griji pentru Jeanne. Familia, prietenii? Portăreasa a ridicat din umeri, în semn că nu știe. „Cineva a găsit plăpumioara de pe patul lui pusă pe capota unei mașini, în capătul străzii Lagrange. Asta înseamnă că ea a ieșit în grabă, nu?“

N-am răspuns. I-am promis femeii că o să aduc cheile înapoi foarte repede, apoi am urcat la etajul al treilea. Cu toate că străduța era îngustă, soarele care asfințea mai scâlda încăperea în lumina lui blândă. Dar mirosul greșos, de ars, rămăsese. Mocheta părea un burete care mus-tea de apă sub pașii mei. Am rămas în mijlocul camerei de zi și mi-am plimbat încet privirea peste resturile acelei existențe care mirosea a naufragiu absolut. Într-un șifonier cu uși culisante, montat în perete, zdrențele

câtorva rochii atârnav pe umerase de oțel. Focul înfulecase dintr-o înghițitură eșarfe, fulare, cordoane fantezie.

Ridicând ochii, am reperat ușa unui dulap încastrat sub grinzi. Am căutat, fără prea mari speranțe, un scaun încă suficient de solid pentru a-mi suporta greutatea. Mi-am amintit că, azi-dimineață, văzusem în bucătărie un taburet de melamină. Am traversat din nou mlaștina din camera de zi și l-am ridicat cu vârful degetelor. Picioarele îi erau mânjite de funingine. Ajuns la cheia dulapului, am răsucit-o la dreapta și la stânga. În cele din urmă, l-am deschis.

Interiorul nu suferise nici din pricina focului, nici dintr-a apei. Mai multe cutii de pantofi erau stivuite două câte două. Am apucat-o pe cea mai la îndemână și am coborât de pe taburet. M-am așezat pe el, fără să mă sinchiesc de pelicula de funingine de pe tăblia de melamină. Am dat deoparte capacul și am nimerit cu mâna într-o puzderie de jocuri dispartate, piese de puzzle, cowboy și indieni de tinichea, o mașină Alpine, participantă la cursa celor „24 de Ore de la Le Mans“, câteva elemente de lego. Nu știu cât am rămas așa, contemplând această avuție de copil. Toate cutiile îmi atrăgeau privirea: cea în care erau îndesate vrafuri de ilustrate, o alta — plină de dădea pe dinafară — cu boabe¹ de porțelan rămase de la Bobotează și cu insigne multicolore, dar și cea mai grea, cu pungi de bile și pistoale cu capse. În carnetul de constatări, n-am făcut nicio observație.

Când am pus aceste comori la locul lor, lumina scăzuse. Înainte de a pleca, prin crăpătura ușii ce dădea în

¹ La Bobotează, francezii fac o plăcintă în care ascund un bob de fasole. Cel care îl găsește este încununat cu o coroană aurie din carton.

dormitor, am zărit rama cu rămășițele fotografiei: chipul copilului și zâmbetul suspendat al mamei sale.

Ajuns lângă ușa portăresei, am pășit cu grijă, ca să nu stârnesc câinele. Apoi, am zbughit-o afară. Văzusem du-gheana unui lăcătuș, în josul străzii Saint-Jacques. Mese-riașul se pregătea să închidă. La insistențele mele, m-a servit, cu atât mai mult cu cât cheia era standard, foarte ușor de copiat.

Când am reapărut, portăreasa era în prag. Am spus că uitasem să-i restitui cheile. Le-a luat fără să scoată o vorbă. În timp ce mă îndepărtam, a strigat: „Au pescuit un corp la ecluza Suresnes! A spus la radio“. Și a adăugat imediat, văzându-mi privirea întrebătoare: „Era un bărbat“.

Am mers pe jos până în Piața Maubert. De acolo, am luat un taxi până acasă, în Cité du Rendez-Vous. Șoferul m-a întrebat ce itinerar prefer. I-am răspuns s-o ia pe cheiuri, până la Bercy, apoi pe drumul spre Vincennes. În mână țineam un cowboy de tinichea, gata să-și apuce pistoalele sudate de curea.

III. Era clar

Era clar că nimic nu justifica încă o vizită la apartamentul din strada Galande. Era de-ajuns să aștept raportul experților cu privire la originea incendiului. După aceea, urmau să fie aplicate dispozițiile obișnuite, pentru a-i permite proprietarului să înceapă lucrările de renovare. Totuși, a doua zi de dimineată, înainte de a mă duce la birou, m-am întors în imobilul sinistat. Mi-am închis telefonul mobil și, după ce am pândit drumurile portăresei, am urcat la etajul trei. În timp ce mă pregăteam să scot dublura cheii, am văzut că ușa fusese sigilată. O panglică lungă, dintr-o țesătură mov, lipită de lemnul acesteia cu un sigiliu mare, de ceară, care obtura broasca, interzicea intrarea. M-am asigurat că nu puteam fi surprins de nimeni și, fără să pierd o secundă, am îndepărtat marginea rotocolului de ceară cu vârful cheii. Cum am eliberat broasca, am și intrat, ținându-mi răsuflarea.

Mirosul de cenușă rece te amețea. Am împins ușa. M-a întâmpinat tăcerea. Mi-a trecut prin gând că nimeni nu va mai ocupa vreodată acest loc. Aveam impresia că era cu neputință să trăiască cineva într-un univers atât

de răvășit, unde obiectele — cel puțin astea rămase — erau complicele nenorocirii.

M-am dus până în bucătărie. Soarele dimineții bătea în robinetele de crom ale chiuvetei. Cărțile de bucătărie rapidă stăteau alături de alte lucrări, pe care nu le văzusem în ajun și care nu-și aveau locul aici: *Îmi cresc copilul* de Laurence Pernoud, un manual savant, de Bruno Bettelheim, despre legăturile dintre părinți și copii, faimosul eseu al lui Dodson, *Totul se stabilește înaintea vârstei de șase ani*. Răsfoindu-l pe acesta din urmă, am remarcat că pasaje întregi fuseseră subliniate. Se refereau la problemele de somn, la prima adolescență pe care o traversează unii micuți la vârsta de trei ani, la relația unui părinte singur cu copilul lui. M-am așezat pe taburetul de melamină și am așteptat, fără să știu cu adevărat ce anume mă împingea să aștept. Eram convins că, de acum, nimeni n-avea să mai vină aici cu propria cheie.

Mi-am deschis din nou mobilul, ca s-o anunț pe Mathilde că urma să ajung la birou pe la ora unsprezece. Am ghicit, după vocea ei, că era îngrijorată.

Mă pregăteam, în sfârșit, să plec, când m-a oprit un gând. M-am întors și m-am îndreptat spre odăița lipită de camera de zi. Rama aceluia zâmbet era acolo unde o lăsasem, în nișă. Am înhățat ceea ce mai rămăsese din fotografie și, cu gestul unui hoț, am strecurat-o în buzunarul interior al sacoului. Grăbit cum eram, nici n-am mai șters-o de funinginea care acoperea sticla. Acum, vârfurile degetelor parcă îmi erau mânjite cu suc de lemn dulce. Cămașa mea albă era bună de dat la spălat.

Tocmai deschideam ușa de la intrare, când m-am pomenit nas în nas cu un polițist în uniformă. A fost la fel de mirat ca și mine și m-a întrebat cine mi-a permis să

ridic sigiliul. Fără să-mi pierd sângele rece, i-am răspuns că eram agentul care asigurase imobilul. M-am plâns că nu mi-a fost adusă la cunoștință această măsură. Trebuia să-mi termin inspectia. Bărbatul a vrut să-mi vadă legitimația. Mi-am scos portofelul din buzunarul sacoului, în timp ce el se uita la degetele și la cămașa mea. Pentru a destinde atmosfera, i-am semnalat că, înăuntru, era o murdărie crasă, apoi i-am întins legitimația de serviciu. „De acord, a bombănit. Însă, indiferent că sunteți sau nu de la asigurări, pentru a pătrunde în locuri sigilate, trebuie să treceți mai înainte pe la poliție și pe la tribunal. Voi, cei de la Azura, credeți că sunteți scutiți de respectarea legilor?” Mi-am cerut scuze. I-am spus ce-mi trecea prin minte. Că eram grăbit. Că toți erau zguduți de acest accident. Crezusem că fac bine, acționând cât mai repede de în interesul proprietarului.

Polițistul m-a lăsat să plec. În țeasta mea bubuia un clopot. Jos, portăreasa tocmai ieșea din locuința sa, cu scrisorile locatarilor, în timp ce eu mă îndreptam în graba mare spre stradă. Văzându-i expresia uluită, i-am spus, fără să încetinesc, că totul e în ordine.

Ajuns afară, am respirat adânc. Era aproape ora zece dimineața. În loc să intru, cu mâinile mele de hornar, într-un magazin de cămăși, am preferat să mă întorc acasă, pentru a mă schimba.

Trecând de colțul străzii Galande, am zărit, în vitrina unui anticar, un anunț de căutare pe numele lui Jeanne Delbec, de douăzeci și patru de ani, și a fiului său, Benoît, de opt ani. Am calculat că tânăra femeie avusese copilul la șaisprezece ani. Câteva rânduri, scrise cu litere groase, precizau că dispăruseră — fără îndoială, desculți — în momentul izbucnirii incendiului. Fotografia